

Nr 454.

Av herr Hage, om vissa ändringar i det uti Kungl. Maj:ts proposition nr 150 innefattade förslaget till lag om samhällets barnavård m. m.

I proposition nr 150 med förslag till lag om samhällets barnavård m. m. har Kungl. Maj:t i lagen i § 3 föreslagit, att vissa personer skola vara *självskrivna* medlemmar av den s. k. barnavårdsnämnden. Undertecknad anser sig ej kunna gilla nämnda anordning, men håller samtidigt före, att skäl finnas för åstadkommande av en lagtext, som utsäger, att det är *önskligt*, att nämnden likväl erhåller en viss sammansättning, där inga skäl däremot kunna anföras. Med hänvisning till denna motivering påyrkas alltså, att den föreslagna lagtexten omformas på sätt nedan utsäges.

Men utöver detta skulle jag även vilja göra ett annat påpekande med anledning av det föreliggande lagförslaget, nämligen därom, att i samband med detsamma mycket starkt trängt sig fram och diskuterats den tanken, att kommunernas barnavård, fattigvård och övriga sociala verksamhet borde organisatoriskt centraliseras. En början till ett sådant sammanförande av nämnda verksamhet inneslutes givetvis i det nu föreliggande lagförslaget, men den diskussion, som i denna organisationsfråga uppkommit, syftar längre, nämligen till åstadkommande inom varje kommun av *en enda nämnd*, förslagsvis kallad *socialnämnd*, till vilken skulle kunna förläggas fattigvårdens, barnavårdens, allmänna folkpensioneringens och eventuellt även en del annan beslutande och verkställande verksamhet inom kommunerna.

Genom tillkomsten av en dylik nämnd kunde man undvika åstadkommande av sådana undantagsbestämmelser, vilka nu skola gälla för mindre kommuner, för att dessa må kunna bliva befriade från skyldigheten att t. ex. tillsätta barnavårdsnämnd. Skillnaden mellan en liten och en större kommun bleve blott den, att, under det att i den senare det nog bleve lämpligt uppdelna socialnämnden på sektioner för barnavård, fattigvård, folkpensionering m. m., så behövde antagligen ingen dylik uppdelning ske inom mindre kommuner. Samarbetet kunde då ordnas mellan de olika verksamhetsgrenarna inom de *mindre* kommunerna på det sätt att alla ärenden, tillhörande de olika verksamhetsgrenarna, handlades i *samma* nämnd — socialnämnden — varvid dock möjligen kunde ifrågasättas, att

föredragandet av olika slag av ärenden uppdelades efter någon plan, på vissa av nämndens medlemmar. Inom de *större* kommunerna kunde där-
emot samarbetet ordnas efter mönster från drätselkamrarna i städerna, där
uppdelning i avdelningar förekomma och vissa frågor avgöras inom respek-
tive avdelningar, andra frågor hänskjutas till plenum i samfäld drätsel-
kammare. Eventuellt kunde även tänkas ett samarbete genom en delega-
tion, sammansatt från socialnämndens olika sektioner.

En fördel — visserligen av mindre betydelse — med åstadkommande
av en dylik socialnämnd skulle även vara, att den på en del håll mindre
omtyckta benämningen fattigvårdsnämnd komme bort och att å namnet
på det fungerande kommunala organet gavs en antydning och anvisning om
den sociala anda, som bör ligga till grund för dess verksamhet. Med hän-
visning till denna motivering och trots av att det är uppenbart, att de här
föreslagna organisationsändringarna beröra en mångfald författningar, vågar
jag alltså begära en utredning av denna fråga.

Under åberopande av denna motivering rörande nämnda båda frågor
hemställas alltså,

dels att riksdagen måtte besluta, att bestämmelserna om
barnavårdsnämnd skola utformas så,

att bestämmelsen om kyrkoherdes eller hans ställföreträ-
dares självskrivnenhet utgår i samtliga paragrafer, där be-
stämmelse därom förekommer, samt

att bestämmelserna i övrigt utformas så, att det utsäges,
att de i övrigt i § 3 omnämnda personerna *må* (eller *böra*),
där så lämpligen kan ske, antingen som ordinarie eller som
suppleanter inväljas i nämnden,

dels ock att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t
hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda huruvida, på
vilket sätt och i vilken utsträckning ett organisatoriskt
sammanförande av kommunernas barnavård, fattigvård och
pensionsväsen samt eventuellt även annan del av kommu-
nernas verksamhet må kunna ske i samband med åstad-
kommande av en gemensam kommunal nämnd, förslagsvis
benämnd socialnämnd.

Stockholm den 10 april 1924.

Ernst Hage.